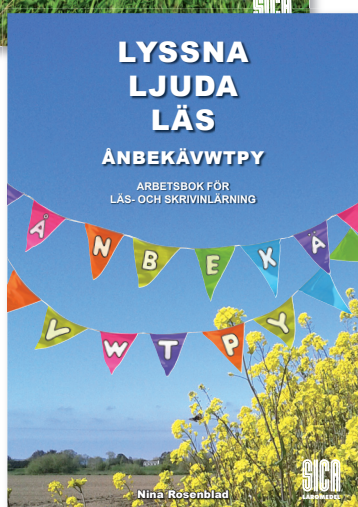

SICA Läromedel

Lyssna Ljuda Läs

Lyssna Ljuda Läs - ISLORMUA	7762-512-4
Lyssna Ljuda Läs - ÅNBEKÄVWTPY	7762-513-1
Lyssna Ljuda Läs - GÖJFDHXCZQ	7762-514-8

Serien *Lyssna Ljuda Läs* är tre på varandra följande böcker för läs- och skrivinlärning som behandlar de svenska bokstavsljuden och bokstäverna i alfabetet. Böckerna är upplagda för att arbetas med i sidordning. Görs detta kan eleven redan på bokstav nummer två ljuda samman den första och andra bokstaven till ordet *is*. Bokstäverna presenteras sedan i en ordning som innebär att eleven allteftersom kan ljuda kortare ord.

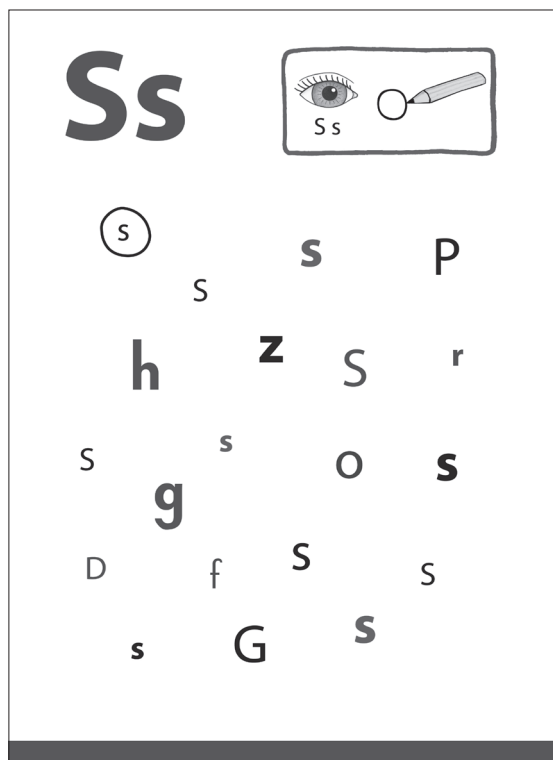
Varje bokstav presenteras på samma sätt, med samma sorts övningar, för att all kraft skall kunna läggas på bokstavsljudet. Av samma anledning finns enbart en sorts övning på varje sida. Alla sidor har en stor och tydlig layout för att boken ska vara tillgänglig för alla, oavsett eventuella funktionsnedsättningar.

Sidorna är färgkodade efter vokaler (röda) och konsonanter (blå), samt i bok 2 och 3 i serien även lila för sidor med extraövningar. I och med denna färgkodning kan eleven uppmanas att utöver arbetet med boken undersöka vilka "röda och blå" bokstäver som kan sättas ihop till ord. Det är i övrigt givetvis valfritt om skillnaden mellan vokaler och konsonanter ska lyftas.

Övningarna är gjorda så att pedagogen kan få information om elevens styrkor och behov i bokstavsarbetet. Rättning med "felaktiga svar" undviks därför. Viktigare är att fråga eleverna hur de tänkt vid sina lösningar. En elev som säger *durkslag* och inte *sil* har t ex rätt i att inte ringa in den bilden på bokstaven i. Orsaker till avvikande svar ska alltid undersökas för att tidigt komma underfund med elevens eventuella behov i situationen.

Känna igen bokstaven.

I den här övningen ska eleven ringa in alla varianter av den aktuella bokstaven, oavsett färg och teckensnitt.

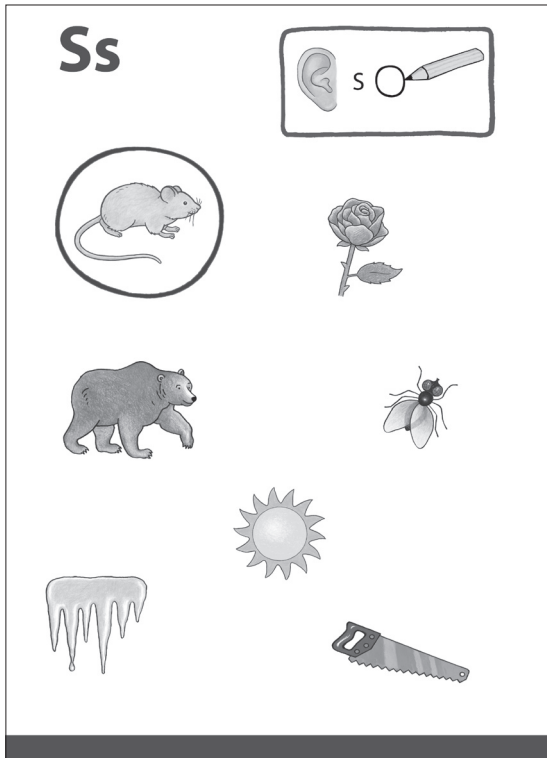

Bokstaven finns tillsammans med andra, i olika storlekar och format, för att träna igenkänning av formen. I *Lyssna Ljuda Läs I-A* förekommer det enbart ett teckensnitt, utan seriffer, i *Lyssna Ljuda Läs Å-Y* även teckensnitt med seriffer och i *Lyssna Ljuda Läs G-Q* finns också specialteckensnitt och kursiva bokstäver. Detta för att eleven gradvis ska lära sig känna igen de för bokstäverna karaktäristiska dragen.

Bokstäverna eleven väljer bland i denna övning är valda så att det finns vissa andra bokstäver som ligger nära den aktuella i utseende, och några som inte alls har liknande form. Var uppmärksam på elever som ringar in det sistnämnda och undersök orsaken till detta. Uppmuntra eleven att berätta hur den tänkt och lotsa vidare utifrån resultatet. Kanske behövs det mer träning innan eleven kan fortsätta i boken.

Som en extraövning efter denna sida kan eleven leta efter bokstaven på andra ställen.

Klipp ut ur reklamblad eller tidningar och klistra in på samma sida i boken. Eleven kan också fotografera bokstaven där den finns i omgivningen. Bilderna kan t.ex. skrivas ut och klistras in i boken eller användas i en digital portfolio.

Ringa in bilder där bokstavsljudet hörs.

I den här övningen ska eleven ringa in bilder på saker där det aktuella bokstavsljudet hörs.

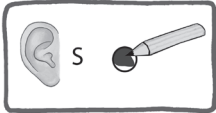
Denna fonologiska övning finns på varje bokstav i *Lyssna Ljuda Läs I-A* och bland extraövningarna i *Lyssna Ljuda Läs Å-Y* och *Lyssna Ljuda Läs G-Q*.

Förutom bilder på saker där bokstavsljudet förekommer, finns också bilder på ord där bokstaven inte hörs. Av dessa finns två sorter, den ena där bilden föreställer något som har ett ljud som ligger nära det aktuella bokstavsljudet, den andra ligger långt ifrån. Var uppmärksam på elever som ringar in det sistnämnda och undersök orsaken till detta. Handlar det om koncentration, auditiva svårigheter, fonologi, språksvårigheter, eller har eleven helt enkelt ett annat ord för bilden än det boken avsett? Samtala med eleven för att undersöka om något behöver repeteras innan boken återupptas.

Som en extraövning efter denna sida kan eleven leta efter bilder på annat håll, eller fotografera föremål i sin omgivning. Precis som i föregående övning kan bilder på saker där bokstavsljudet hörs antingen klistras in i boken eller användas digitalt. Elever som tycker om att rita kan givetvis själva rita dit något som innehåller bokstaven.

Måla cirkeln där ljudet hörs.

Ss

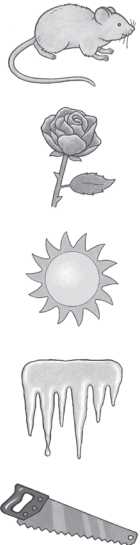
○ ○ ●

○ ○ ○

○ ○ ○

○ ○

○ ○ ○

Denna övning finns bara i *Lyssna Ljud Läs I-A*. Cirkelarna markerar de olika ljuden i ordet som avbildats. Eleven ska måla den cirkel som motsvarar det aktuella bokstavsljudets placering.

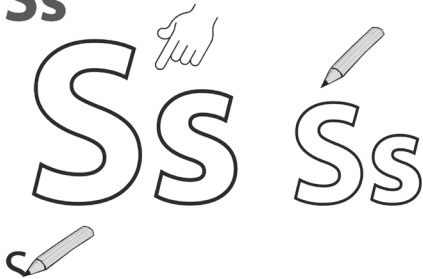
Alla bilderna har förekommit tidigare, så eleven bör vara bekant med ordet vid denna övning. För dem som ifrågasätter antalet cirklar kan det vara bra att tillsammans komma ihåg vilket ord bilden representerar i boken.

Övningen är en fonologisk övning, varför svar som avviker troligast har med detta att göra, eller koncentration. Undersök bakomliggande orsaker och träna vidare där det behövs.

Som extrauppgift kan eleven hitta egna bilder och rita "ljudringar" som fylls i. Observera dock att detta kan medföra ljudstridiga ord. Har eleven inte kännedom av ljudstridig stavning redan bör antalet ringar då anpassas till vad eleven hör, inte hur ordet stavas.

Skriv bokstaven.

Ss

S

s

Ss

Före denna sida bör eleven ha spårat bokstaven på olika sätt för att få in skrivriktningen, då bokstäverna i boken är fria från pilar eller andra små markeringar för detta. Gå gärna från stora rörelser till mindre. Uppmana eleven att i boken först spåra med fingret och penna innan träningen på linjerna inleds. För att öka motivationen kan färgpenna användas vid skrivningen. En färg för versalen och en för den gemena bokstaven kan dessutom förstärka skillnaden mellan dem.

En extraövning efter denna sida kan vara att försöka skriva bokstaven så litet som möjligt. T.ex. kan eleven göra en liten ruta på sidan och fylla den med pyttesmå bokstäver.

Skriv in bokstaven där den hörs.

Ss

	☐	☐	☐
	☐	☐	
	☐	☐	☐
	☐	☐	☐
	☐	☐	☐

På denna övning ska eleven skriva in den aktuella bokstaven i den ruta som motsvarar var den hörs. Övningen kombinerar skrivandet med fonologin och visar eleven kopplingen mellan ljud och bokstavsform.

Elever som kan andra bokstäver än de aktuella kan gärna uppmuntras till att skriva in även dessa om de vill.

En extraövning kan vara att rita eller klistra in egna bilder på saker där bokstavsljudet hörs, rita rutor som stämmer med antalet ljud i ordet och skriva in de bokstäver som är kända. Precis som i övningen med att fylla i cirklar där ljudet hörs bör elever som inte är bekanta med ljudstridig stavning få fokusera på hur ordet låter, inte stavas, om det kommer upp ljudstridiga ord.

Dra streck mellan ord och bild.

Ss

MUS		mus
SÅG		rep
REP		ros
ROS		såg
IS		ram
SÅL		is
RAM		säl
ORM		mus
SOL		orm
MUS		sol

I den här övningen ska eleven välja vilket av orden som beskriver bilden och dra streck mellan ord och bild.

Här finns det ord med för eleven både kända och okända bokstäver. Elever som känner förvirring i okända bokstäver kan bli hjälpta av att ha kända bokstäver på ett papper intill. Orden är valda så att eleven med sin kännedom om den aktuella bokstaven och de tidigare genomgångna bokstäverna ska kunna hitta rätt ord. Detta genom att se var kända bokstäver förekommer i ordet samt att lyssna på ordet som bilden illustrerar.

Vissa val kräver granskning av alla bokstäver och deras bokstavsljud, vilket medger att eleven kan läsa dessa ord när läskoden är knäckt. Uppmuntra därför gärna till sammanljudning av bokstäverna på denna övning.

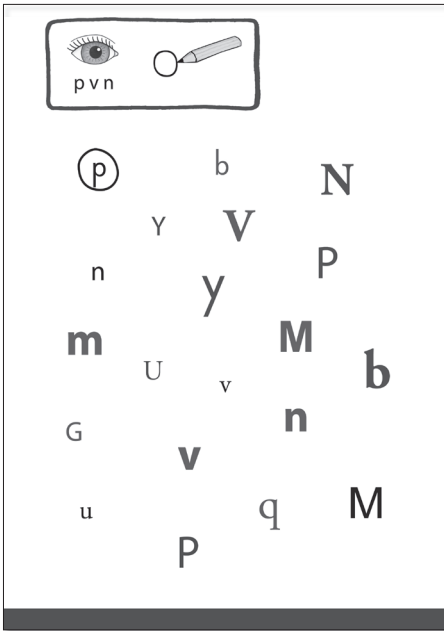
Extraövningar

Sidor med fyra sorters extraövningar finns i *Lyssna Ljuda Läs Å-Y* och *Lyssna Ljuda Läs G-Q*. Dessa är avsedda att göras när alla bokstäver i boken behandlats.

På sidorna finns möjligheter att träna på bokstäverna från tidigare böcker så väl som den aktuella. Övningarna är sådana som eleven tidigare träffat på, med ökad svårighetsgrad.

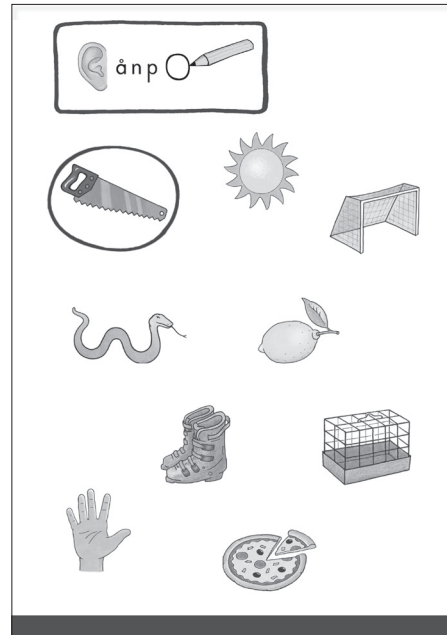
Ringa in bokstaven.

Flera bokstäver att ringa in med val bland bokstäver som är likartade.

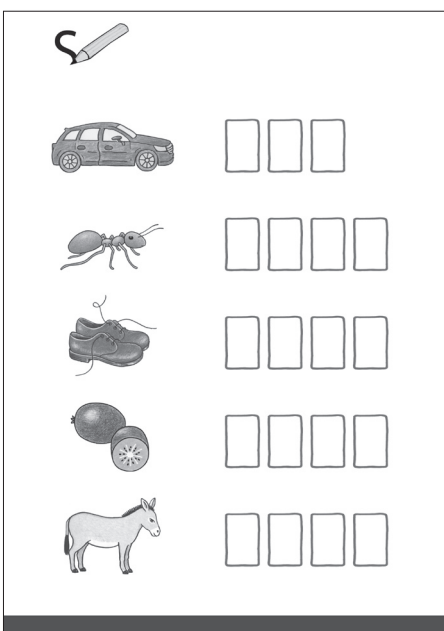
Ringa in ord där bokstaven hörs.

Flera olika bokstäver att lyssna efter och ord som ligger nära varandra i ljudbilden.

Skriv ordet.

Ord där eleven bör kunna skriva in alla bokstäverna, eftersom de gått igenom när boken är slut.

Dra streck mellan ord och bild.

Åtta ord att läsa där varje ord hör ihop med en bild. Orden innehåller enbart genomgångna bokstäver.

